

ORFEE

LEHMAN, SUE, 10-1-72.

9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 8

1842

26-28 (Continued):

— Լըբային հրամանովը , Ուէշտ էֆէնին՝
տէրութեան խոճակներէն , Լ'տանայի կուսակա-
րիս անուանեցաւ :

— Ինչպէս որ կտաւորութիւնը հային զինը փար իջեցուց, անանկ ալ պինտ հարկաւոր եղած պէտաւոր քոններուն զինը սխալ պահելընէ, որ սղութեան պատճառով հասարակութիւնը զուրկ չի մնայ ան բռնէրէն: Ըստ այժմ ձեթին և սագրին զինը տղէկ կեդով մը պահեցուց, ինչպէս որ հա. ձեղիէ մայրաքաղաքին բազմամիլ ժողովրդեանը, կը յուսուցէր որ որչիչ ուտելիքներուն ալ պակ. սկզբնէ:

Նախօթուծիւն Վաչկաթայի Հայոց վրայ :

Վասն և հինգ տարւան մէջ , այսինքն 1811 էն մինչև
1835. 286 հոգի ծներ է , 90 ամուսնութիւն եղեր է , ու
395 հոգի մեռեր են . ասկէ յայտնի կը լլայ որ հայոց աշ-
գը կընուաղի օրէ օր կ'աճաթայի մէջ : Դս նուազութեան
պատճառը շատ բաներէ առաջ կուգայ , բայց գլխաւո-
րապէս ամուսնութեան քիչը կ'ալլուն համար է , որովհետեւ
տարին հազիւ թէ հինգ ամուսնութիւն կը լլայ :

— Լս օրերս կառավարութիւնը շատ գործեր
բանեց, որնք կոտորեցնուսօրսի մէջ ասդինն ա՛ն
դին շատ գործութիւններ կրնէին :

Իհիթնապ՝ Լուսինե Լիսնչե Լուսա երեկ էսնաֆ
ներուն գլխաւորները ու իմացուց անոնց թէ՛ Լ
Լարձրուած թիւն Լպալբուրը կը հրամայէ բոլոր բայա
ներուն՝ հայոց յունաց և հրէոց որ այսուհետեւ ֆէս
չի գնեն գլուխնին նաեւ եւրոպական հազուստ չի
հաղնին , այլ ամէն մարդ՝ ինչպէս սովորուած թիւն
էր առաջուց , իր ազգին յատկացեալ հազուստը
հազնի : Լս հրամանը ՚ի գործ գնելու համար տա
ւոր օր ժամանակ տրբուցաւ անոնց :

1919

Աղէքսանդրիա, 25 Յունիսը :

Պատճիրէն վերջին նամակները կը ծանուցանեն , որ անդրկական նաւը Պէնկալը ըստ 1400 դոն բեռ առնող , տնուս 17 ին Կուէզ Հատեր է Կալկաթայէն . որու մէջ 34 ճամբորդ կ'են եղբ . նաև լիզակ (չիվիտ) բրինձ 150 : Բակէց կիմանք որ աղդէն սկսած է Լզիպուսի վայոյ՝ ճամբորդութիւն ընել և ապրանք իրակիր Հնգկատանէն :

ԼՂԷ քառեղբայր փառաբ (Ֆէնէւր) որ շա-
տոնցմ, սկսած էին շինել, ամտերս լինցաւ . քանի
մը օրէն հոգը պիտի վառեն առ փառաբին ճիւղը ,
դրու յոյսը կը հաստատեն թէ քան փառաբին է

ցումբեան նշանակովը, և թէ գունով . քանի սեպտեմբեր
կամ թիպագոյն են . առնք ալ հինգ հարիւր հոգիի
չափ են ամմէնը :

Հայոց եկեղեցին Վաչիաթայի, շինվեցաւ 1724 թուա-
կանին, բարեպաշտ ու առաքանն հայադէի աղնու-
կանէ մը՝ Վաղարէթ անուն որ եկեղեցին ալ իր անունովը
Սուրբ Վաղարէթ անուանեց։ Եւ յարդի աղջասէրը, ե-
րեւելի անձնաքներէն մէկն էր, որոնք տասնըմեկերորդ
դարուն սկիզբը Սպահան քաղաքէն Հնդկաստան ե-
կան։

Հ) ամին 1734 , փաստաւոր զանգակատուն մէն ալ շինվեցաւ յիշեալ եկեղեցիին մէջ , երեւելի հայ դաղթականի մը Ս'սնուէլ Հաղարմալ կոչւած , որուն հայրը Հաղարմալ Լ'ստումաճառուր Սպահանցի , առանձին կտակով ըստակ ձգած էր աս գործին համար : Ի՞նչ շքեղ ու Սրբալիան շէնքին ճարտարապետը հայաղբի հանձարեղ մէկ մին էր Կ) Էտեղ անուն , որ յաակապէս Սպահանէն եկաւ աս եկեղեցին շինելու համար :

Երբ 50 տարի առաջ՝ ազգասէր ու խիստ էրեւելի անձ մը՝ Կարօնի Մ. Դաբլի կը շատ, (որուն անունը քաջածանօթ է ամեն տեղ ու պատում կը յիշատակի իրեն շատ կերպ

վերի հեռրանց պիտի տեսնուի :

Լ՛ս օրերս ժանտախտի վախ մը ինկաւ քաղաքիս
մէջ՝ անխոհեմ բժիշկի մը պատճառաւ . աս մալ-
գը կ'ործելով թէ յիշեալ ախտը ամենեւին փո-
խադրական չէ , ծածուկ այցելութիւն կերթայ ե-
ղի՛ր ժանտախտէ՛ բռնըւած հիւանդի մը . ու միշտ
ընկերութեան մէջ մոռնալով՝ զրիթէ բազմաթիւ
ժողովուրդ վտանդի մէջ ձգելէ : Ս'երջապէս թէ՛
բժիշկը և թէ՛ իր ծառան հիւքնացան աս ախտէն ,
ու ամմէն մարդ խմանալով անոր անխոհեմութիւնը՝
սկսան զգուշութիւն ընել :

1599, 1600.

Ե . Վ . Վ ի կտեղիա Թագուհիէն ուղղւոյն մկրտու
Թհան մնծահանդէս արարեղոթիւնը՝ յունվարի 13
ին կատարեցաւ Վինոսօրի սլալաուր . ու իշխանա
ղուն եբախան Բալէրդ Լուուարտ կոչեցաւ :

Իրուսիայի Թագաւորը ներկայ էր առ հանգիստ
ւոր արարողութեանը, շքեղ զգեստով ու ծանրա-
զին անդամանդէ նշաններով զարդարաւծ :

Սկըսում եմ հանդեսը լրանալին ետև , բոլոր մեծամեծները Սէն Վորթ կըլաւծ արահը գացին ուր տեղ մեծ հացկերոյթ մը եղաւ : Սեղանին երկայնութիւնը 170 սոք էր կրտին :

Երբոր Ն. Վեհափառութիւն Թագուհին բոլոր
պալատական տիկիկներուն ընկերութեամբը սեղա-

աղջասիրական ու մարդասիրական գործոցը համար) շատ
ու մեծամեծ շինու թիւներն ու նորոգութիւնները բաւ
յիշեալ եկեղեցին, ու զարդարեց զանգակատունը՝ ազդոր
ժամացուցով մէջ. շինել տալու նաև զանազան սենեակներ
եկեղեցին մէջ ու չորս պին, պատերով չըմպպատեց ։

1820 ին հիւրանոց մէ հաստատվեցաւ . Հարութիւն Պետրոս կուչված հայ աղուականի մը ծախքովը . որն որ կտակով ստակ ձգած էր աս Գովկնի Գործին համար . ուր տեղ քստ զօրութեան կտակին հայաղգի ճանապարհորդ- ները ու պանդուխտները , որոնք զիպաւածով Վալիւթայ կուգան թշնամիներէն հալածուելով , կամ չբաւորու- թեան պատճառով , կրնան հանգստանալ վեց ամիսի չափ :

1821 ին Հաստատվեցաւ Հասարակաց դպրատուն մը առաւատձնոն օգնականութեամբ Ալեքս[թայի] Հայոց, ու Սարգսիրական Ղեմար ան կոչվեցաւ. ուր տեղ Հայոց մանկունքը արոււնէք, հարկաւորեղած կրթութիւնները կընդունին ու կըսորովին հայերէն, անգլիարէն և լատիններէն. նաև աշխարհագրութիւն մաթեմաթիգայ և ուրիշ մասնաւոր գիտութիւններ: Հարուստներուն տղաքը որոշեալ ամսական մը կըհաստցանեն. իսկ աղքատները

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳՂԻՒՆ

Լիբերալ, 9 հունվար:

Բամպակ: Խիստ թուլ է ու գինեքը քիչ մը է. ջան: Լա շաբաթ 21,140 պալեա ծախվեցաւ, ու 27,000 պալեա գոլթերէն եկաւ, այսինքն 13 հազար պալեա Լմրիգայէն, 10 հազար պալեա Լինտէն, ու 4 հազար պալեա ուրիշ կողմերէն: Լիմրիգայի քաղաքի մէջը 43,300 պալեա բամպակ կայ զանազան տեսակներէն. անցած տարի սա տունըս միայն 383,000 պալեա կար. ըսել է որ սա տարի 50 հազար պալեա աւելի է անցած տարւանէ:

Լմրիգայէն եկած ետքի լուրերը կրճանուցանեն թէ, հոն ալ գինեքը իջեր են քիչ մը. այսու ամենայնիւ հասարակօրէն կրկարծով եղեր թէ սա տարւան բամպակի հոնձը 1,700,000 կամ 1,800,000 պալեայէն աւելի չէ:

ԳՆԱԳՂԻՒՆ

Խորհրդա, 20 հունվար:

Բամպակ: Գլխաւոր քաղաքներէն եկած անյաշող լուրերուն վրայ սա ապրանքին գինը քիչ մը իջաւ. այսու ամենայնիւ շատ գործաւնութիւններ չեղան: Լմրիգայի բամպակներէն միայն 750 պալեա ծախվեցաւ նաւահանգիստին մէջը, միջակը 78 ֆունտի. աղէկ միջակը՝ 86 1/2, ու լաւը 93 3/4. Եւրոպայի բամպակ 150 պալեա ծախվեցաւ 87 1/2: Ինքիւր տեսակը մեծ անշարժութեան մէջ է ու զնոյ առնող չի կայ: Լիմրիգայի քաղաքի մէջը 34,545 պալեա բամպակ կայ ամեն տեսակներէն. անցած տարի սա տունըս միայն 10,693 պալեա կար, ու 1840 ինչ և սա ամիսը 15,664 պալեա կար:

Մետաքս: Լա շաբաթ խիստ շատ գործաւնութիւններ եղան. և որովհետեւ քիչ ապրանք կուգայ, կարելի է որ գինը ալ աւելի բարձրանայ. Պարսկաստանի մետաքսին արժողութիւնը 12-15 ֆունտը:

Լա շաբաթ ամենայնիւ անոնցմէ մէկ քանինքը շատ նեղութիւն քաշելէն ետեւ ցամաքը կրնայ. բայց սն կողմի բարբարոս քնակիչները սպաննեցին աղաւաղները՝ անոնց ինքը յափշտակելու համար:

Լաւապար որ ան աղաւաղներէն մէկն էր, նաւը խորտակած տեղէն շատ հեռուն զարմանալի կերպով մը ապառաժի մը վրայ ինչպիսի, նախ փառք տուաւ Լատու՝ որ զինքը մահուանէ աղատեց: Բայց տեսաւ որ ծովին մակընթացութիւնը քիչ քիչ կը բարձրանար և կը սպառնար խղճելու զինքը: Աստի վերստին աստուածային օգնութեամբ ապաւինելով յանկարծ շունչ առաւ սա զբոսաշրջը, կանչեց իր հետը գտնուող բարեկամը՝ որ էր իր շունը. և անոր ցուցնելով ծովի զինքը՝ բերանը բալէք մը դրաւ. սա հաւատարիմ անասունը իսկոյն նետվեցաւ աւելներուն մէջ՝ և բազմաժան աշխատութեամբ ծովափը հասաւ, թէ և գիշերվան մութը ու սլքները շատ խռնդոտ եղան իրեն: Իսկ զժամը սկսեց հաւել հոն տեղ որ իր տիրոջ օգնութեամբ հասնին:

Լէկոծութիւնը քիչ մը հանդարտած էր, և հորիզոն ալ սկսելով լուսնալ՝ մտացի շունը, լուսնի աղօտաւ

է կէս քիւլիամը ըստ տեսակին. Սէլանիկներ՝ 15-18 ֆունտը. Պրուսայի մեծ խալպան՝ 16 1/2-17. պղտիկ խալպան՝ 17 1/2-18 1/2: Սէլուստ մեծ խալպան՝ 18-18 1/2. պղտիկ խալպան՝ 18 1/2-20 ֆունտը տեսակին գեղեցկութեամբ նայելով:

Ճէյրի: Թուլ է. կը հաստատուն թէ, սա շաբաթ քանի մը գործաւնութիւններ եղեր են սա ապրանքէն. այսինքն հին լաւ ճէյրին 2 1/2 ֆունտի ծախվեր է կէս քիւլիամը քաղաքին մէջը. ու նորը՝ 3 1/2 ֆունտի:

Սուսամ: Մարտի վերջը աւանդելու պայմանաւ վաճառվեցաւ մէկ մաս սուսամ 54 ֆունտի հարուր քիւլիամը. պատրաստ ապրանքը 55 ֆունտի գնաւաւաճաւ է:

Չէթ: Պատրաստ ապրանքին արժողութիւնը 83-84 ֆունտը է միւրօր. սա գինեքով բաւական ձէթ վաճառվեցաւ: Երկու կամ իրեք ամիսէն ետքը աւանդելու պայմանաւ 76 ֆունտի առնող կայ, ու երեւոյնքը սա գինը չի պիտի իջնայ, թէպէտեւ բաւական ապրանք կը սպասուի:

Թիֆթի: Թուլ է ու ապրանք ունեցողները կարտորան ձեռքէ հանելու. Ինկիլիզու տեսակը՝ 40-42 սօլտի կէս քիւլիամը գծաւարտվաւ է. Լոլանտայինը՝ 1 ֆունտը. բաւական թիֆթի կայ քաղաքի մէջը:

ԻՌԱՆԻՒՆ

Թրքեստ, 20 հունվար:

Բամպակ: Թուլ է. սա շաբաթ միայն 3800 պալեա ծախվեցաւ զանազան տեսակներէն. որոնց մէջ 300 պալեան Իզմիրու բամպակ էր. որոնք 26-30 ֆիօրինի վաճառվեցան ըստ տեսակին. Մաքոյի գինը՝ 35 1/2-37 ֆիօրին է ու Լմրիգայինը՝ 30-33 ֆիօրին խանթարը:

Մետաքս. Գիներուն նոր փոփոխութիւն չի դաւ. սա շաբաթ միայն 75 պալեա ծախվեցաւ աւելի գինեքով:

Մեղրամամ: Մէկ փոքր մաս 20 խանթար Իզմիրու ապրանք 100 ֆիօրինի ծախվեցաւ. բայց հի-

մայլ ճառագայթներէն առաջնորդած գէպի կալածքի մը կողմը վաղց որ տեսած էր հեռուն ու նորէն ըսկսեց հաւել: Կարաւաքին տէրը կարծելով թէ գայլ իկեր է, հրացանը առաւ և դուրս ելաւ բայց որքան զարմացաւ տեսնելով սա շունը՝ որ աղաւաղէ կերպով մը կը նայեր և կուգէր իմացունել որ օգնէ իրեն: Լա բարի մարդը երբոր տեսաւ որ շունը բերանը բալէք մը կայ, հասկըցաւ որ մէկ նաւակոծեալ մը օգնութիւն կը խնդրէ. ուստի իր ծառան արթնցնելով երկուքը մէկ տեղ շունը ետէն գաղին:

Երբոր ծովեզերքը հասան, սա ազնիւ անասունը սկսեց քծնիլ երկու գեղացիներուն, աչքով լցուցնելով անոնց իր տէրը՝ որ իր հաւատարիմ շանը հաւել լուսնելով, յուսահատ ձայնով կաղաղակէր:

Բարի գեղացիները կը խորհէին որ հնար մը գտնան նաւապետը ազատելու. բայց շունը մէկէն մէկ յափշտակեց բարակ շուն մը՝ որ հետեւին բերած էին, ըսկըսաւ քաշել անկա գէպի ծովը, սա բանին զարմանալով գեղացիները չուանին ծարէն բռնեցին և թող տուն որ մնացածը քաշէ: Իսկոյն շունը ծովը նետվեցաւ

մակ 102 ֆիօրին կուգէն: Ուրիշ տեսակներուն գինը՝ 82-93 ֆիօրին է:

Տորոն: Հատ կուգի և գինեքը հաստատ են. Իզմիրու ապրանքը 28 ֆիօրին գնաւաւաճաւ է. Կիպրոսներ 21 ֆիօրին է խանթարը:

Փալամուտ: Բիւջ մը թուլ է. 1400 խանթար Իզմիրու ապրանք 10 1/2 ֆիօրինի ծախվեցաւ:

Չոր պուրը: Բիւջ գործաւնութիւններ կը լինեն. կուտարը չափը 10-12 ֆիօրին խանթարը գծաւաւաճաւ է. սա տեսակէն 1600 տուփ վաճառվեցաւ. Չէյմէյի կարմիր չամիչն ալ թուլ է. 430 տուփ միայն ծախվեցաւ սա շաբաթ 5-6 1/2 խանթարը:

Գլխոր: Բնշարժութեան մէջ է. և գինեքը 32-38 ֆիօրին են ըստ տեսակին:

ԵԳԻՊՏՈՍ

Եղեքսանդրիա, 25 հունվար:

Հնդկաստանէն Սուէզ հասած վաճառականի նաւուն ապրանքները ասոնք են:

400 թօն հանքային ածուխ (մէկ թօն 18 խանթարի չափ է)

2000 տոպրակ բրինձ:

76 սունտուկ Պէնկալայի լեղակ:

46 ” թէյ (չայ):

50 ” տէմիրհինտի:

30 պալեա կաւա:

2 ” անքինա:

1 սունտուկ մետաքսեղէն և ուրիշ զանազան ապրանքներ:

Հանքային ածուխը այն շրջեւաւորուն համար են որ Լինտու գիւղերը կը տանին ու կը բերեն:

Լեղակը արդէն ծախվեցաւ քաղաքին մէջը քըշվելու համար. իսկ բրինձը ու ուրիշ ապրանքները կը կարծենք թէ դուրս պիտի խրկվին: Կը հաստատեն թէ մէկ ուրիշ նաւ ևս կը պատրաստուի Կալկաթա՝ Սուէզ գալու համար:

Ցորենի վերջին ծախքերը 65 դուլուշ է եղեր արտէպը. գարիներ՝ 36 ու բակլայներ՝ 35 դուլուշ:

ու քան անգամէն աւելի խղճելու աստիճանին հասաւ. բայց իր տիրոջ աղաւաղին ձայնէն զօրանալով յաղթեց ներքինութեան, վերջապէս ապառաժին վերայ հասնելով մեծ ուրախութիւն կը ցուցնէր իր տէրը վերստին տեսնելուն համար: Լաւապետը տեսաւ որ մէկ վայրկեանով ալ կորսնցունելու ատեն չի կար, ինչու որ ծովու մակընթացութիւնը զինքն ծածկելու վրայ էր, ուստի աղէկ մը կապեց զինքը չուանով և նշան տրւաւ գեղացիներուն որ քաշեն. և ծովը նետելով իր քաջասիրտ շանը ետէն կը թար որ իր կեանքը աղատեր էր: Հուսկ ուրեմն նաւապետը և շունը հոգնած ու գրեթէ շնչապառ ցամաքը հասան: Գեղացիները տարին զանոնք իրենց բնակարանը, ու անոնց համար պէտք եղածը հոգացին:

Թարգ. ի գաղղիականէ
Կարապետ Ս. Յ. Տէտեան
Եղեքսանդրիա:

ՏԱՂԿԱՍՏԱՆ

Օ միտնիս, 6 փետրվար :

Քաղաքիս առուտուրին երեւելի փոփոխութիւն մը չըլլալով մեր վերջի թիւէն ետքը , այս անգամ հարկաւոր տեղեկութիւններ չունինք ծանուցանելու մեր ընթերցողներուն :

ՓՈՒՆԵԼԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՕՄԻՈՒՆԵԼ

30 հունվար 1842 :

Ընտան	119
Մարտիրոս	185
Թորոս	477-478
Լիփոն	157-160
Համբարկ	336
Կոստանդնուպոլիս	1 - 1 հարորին

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կրօնական ազգ աւանդ հասարակութեանը թէ , անգղիացի աշաբոյժ Նէյլը Պէյլը , որ նախկին գլխաւոր բժիշկն էր Նորին Բարձրութեան Լազարիտի փաշային , հաստատ քաղաքը , ուր տեղ մէկ ամիսի չափ պիտի մնայ : Յիշեալ բժիշկը լաւ կրճանագէտ աչքի ու ականջի վերաբերեալ զանազան հիւանդութիւնները ու յաջողութեամբ կը բժշկէ զանոնք :

Ո՛վ որ ուզէ կրնայ երթալ Փանսիօն Արիս ըսված պանդոկը որ է Կիւլ մահալէսին , ուր տեղ կը գտնուի մի առաւօտիան ժամը 4 1/2 էն մինչեւ 8 1/2 : Եթաւոր մարդիկներէն վարձք չի ընդունիր ու եթէ հարկը պահանջէ , անոնց տունն ալ երթալու յանձնաւոր կըլլայ մարդասիրութենէ շարժեալ :

Միտնուցան Վարժարանին գրքերէն որու քով որ կը գտնուի կը պարտաւորի շուտով ետ դարձունել : Երբեք տեղ ինչպէս յայտնի է ամենեւին , կրնան դրված է որ յիշեալ գրքերը մինակ գրքատան մէջը պիտի կարգայ ուղղոր :

ՍՈՒՐԻՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԺԵՐՆԵՐՆԵՐԿԱՆՈՒՆԵՐԵՐ :

1 . Միտնուցան Վարժարանը՝ մինակ հայազգի տղոց յառաջադիմութեանը համար ըլլալով՝ բնաւ չընդունիր օտարազգի տղայ :

2 . Տղայ մը հասարակ կարգաւ կատարեալ չի սորված և ըստ բաւականին գիր գրել . չի գիտցած բերականութիւն սորվելու արժանաւոր չըլլայ , և այն ընթերցանութեան դաստուար վարժապետին վկայականովը :

3 . Աշակերտ մը երկու լեզուէն աւելի սորվելու ձեռք չի զարնէ՝ այսինքն իր մայրենի լեզուն օտար լեզուի մը հետ երկուքը սորվելէն ետքը սկսի ուրիշ լեզու կարգալ :

4 . Աշակերտ մը կը պարտաւորի ամմէն օր իւր դասընկերէն ետ չի մնալու համար , իրեն դասաւորութեան սահմանեալ ժամանակին զպարտուն զբոլ :

Նըվիլ . եթէ աւանց բանաւոր պատճառի մը չի գալու ըլլանէ , վարժապետը քանի մը անգամ խրատեղէն ետքը չի պիտի ընդունի այնպիսին վերաւորութեան գիտութեամբը :

5 . Առաւօտեան ժամէն ետքը ըլլայ երկրորդ կարգ ձայնաւորաց դասաւորութեան սահմանեալ ժամանակը , առաջին կարգին՝ զինի թուաբանութեան : Վիմանապէս գաղղիէրէն լեզուի առաջին կարգի դասաւորութիւնը . անկէց ետեւ հայերէն , քերականութեան , ճարտասանութեան և տրամաբանութեան . աս վերջին դասը շաբաթը երկու անգամ է , որ հայկաբանութեան ուսուցիչը կը պարտաւորի զիւրին կերպով սորվեցունել յառաջագոյն աշակերտներուն :

6 . Ձայնաւոր : դասի ժամանակը վերի տղայոց համար միշտ իրիկեան գէմ եկեղեցի չըսկսած , նմանապէս զրի դասաւորութիւնը , որ երեք օրը մի անգամ պիտի ըլլայ :

7 . Աշակերտ մը կարող չըլլայ բնաւ իր սկսած լեզուն և գիտութիւնը անկատար ձգել , և ուրիշ լեզու կամ գիտութիւն սորվելու սկսիլ :

8 . Գպրատան կանոնները չի բռնող՝ ու կառաւ վարիչ վարժապետին անհաղանդ եղող աշակերտին ամենեւին հրաման չի կայ , որ գպրատան դռնէն ներս մտնայ կամ իր կամքովը բան մը սորվիլ ուղղէ :

9 . Հայկաբանութիւն սորվելու ամմէն աշակերտին առաջին պարտքը ըլլալով՝ բնաւ չի կրնար մէկը իր ուղեւորը ձգել հայերէն գոսաւորութիւնը իր գիտցածը բաւական սկսելով :

10 . Գատառանց մէջ պարկեշտութեամբ պիտի նստին աշակերտները . թէ որ իրենց վարժապետին գէմ կենան չի հնձնաւորին կամ պատուէրը չի բռնեն , արգելւած է անանկներուն դաս առնուլ . թէ որ խրատով չի զգաստանան՝ անատենը հարկաւոր եղած պատիժը պիտի տրուի անոնց :

11 . Աշխարհագրութեան , երկրաչափութեան ու ալճէպրայի դասը՝ որ Սիւնեաց լիկերութեան արդեամբ հաստատուած է գպրատան մէջ , իրիկեան գէմ գաղղիէրէնի , իտալերէնի ու տաճկերէնի դասերը ըմբռնալէն ետեւ կը սկսուի . ուստի կը պարտաւորին դաս առնողները որ ժամանակին գտնուին հոն :

12 . Աշակերտաց ծնողքը՝ կամ մայրը կամ եղբայրը և կամ ուրիշ մէկը , չեն կրնար բնաւ անոնց խառնուիլ , և հրամայել որ այս ինչ կամ այն ինչ ուսմանը սորվին անոնք , այլ ինչպէս որոշուած է խորհրդով վերադասին , և ինչ ուսում սը սկսած է մէկ տղայ մը սորվիլ՝ նոյնը առաջ պիտի տանի :

13 . Աշակերտաց ծնողքը թէ որ զանգատ մը ունենան , կը պարտաւորին զպարտան վերադասին ծանուցանել , և ոչ թէ ուրիշին :

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

Սուրբ Միտնուցան Վարժարանին :

Աս գրքատանը մէջ հազար կտորէն աւելի գիրք կայ , հայերէն , գաղղիէրէն , իտալերէն , անգլիարէն , յունարէն , ռուսերէն և տաճկերէն լեզուով . որոնց մեծ մասը խղիւրու ուսումնական յարգելները ծախու առած են հասարակութեան սընտուկէն , և մէկ մասն ալ ազգասէր անձինք յիշատակ տըւած են :

Յիշեալ վարժարանին ազնուամեծար Վերապետը և բոլոր ուսումնական յարգելները , խորհելով տեղեւոյ սրբազան առաջնորդ զերապատիւ Վատթէոս Արքեպիսկոպոսին հետ՝ միտքան հաւանութեամբ որոշեցին , որ արտահետեւ գրքատունէն ամենեւին գիրք դուրս չըլլայ : Աւտի մի որ կրօնական գիրքերը կարգաւ կամ հարկաւոր բան մը նայել անոնց մէջ , ինչ և իցէ ազգէ մարդ , կըրնայ ամմէն օր՝ բայց ի կիրակի և տօն օրերէն , համարձակ երթալ գրքատունը՝ որ առանձին սենեակ մըն է վարժարանին մէջ , ու իր ուղած գիրքը խնդրելով գրապետէն , նստիլ կարգալ մինչեւ իրիկուն կամ որչափ ատեն որ կը կամի :

Աս գիրքերը կարգաւ համար՝ ամսական կամ շաբաթական չի պահանջուիլ կարգացողէն այլ ձրի է :

Ազգանց գպրատան վերադասը պատիւ կը համարի անձին ծանուցանել հասարակութեանը թէ , ով որ կուզէ իր աղջիկը զպարտուն խրկել կրնայ Գէր ընդունելութեան խնդրել յունկարի վերջէն մինչեւ մարտի 1 . անկէ ետքը մինչեւ վեց ապրիլ ուրիշ աշակերտութիւն չառնուիլ յիշեալ դպրատունը :

Կոստանդնուպոլսոյ նոր հաստատուած Վերապետական լիկերութիւնը հայոց , իրեն խղիւրու գործակալ ընտրեց Վ ուկաս Գ . Պալլապարեանը . ով որ ուզէ կրնայ երթալ անոր գրատունը ու անգամ գրել վիլ :

Յիշեալ ընկերութեան կառավարութեանը կողմանէ ստորագրեալ տոմսակ մը պիտի տրուի ամմէն մէկ անգամին , բաժանորդութեան համար տրված ստանկուն համար , որ է տոմսերիւ և կէս նոր բրտանոց ոսկի :

ԱՐՇԱՆՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ . Եւ Օրագիրը

Հարկաւոր անգամ մը կը արգելի :

Հարկան ստորագրութեան գէրը՝ 120 դրոս է , կանխիկ , ով որ ուզէ կրնայ ստորագրել :

Խղիւր՝ օրագրութեան տպարանը :

Պօլիս՝ Երկրորդ խանը Սոմալեանց Վերապետը :

Պարտա՝ Բապարճեան Վատթէոս ու Վրիդոր աղայից մաղազան :

Ազգասէր զրիս՝ Աղազանեան Կարապետ աղային մաղազան :

Վահրէ՝ Աղազորեանց մահտեսի Վեքսան աղային գրատունը :

Յոպպէ՝ (Լաֆա) մեծապատիւ Սուրատ աղային գրատունը :

Թորոս՝ Երեւան Վրիդոր աղային գրատունը :

Լիպոն՝ Վալորճանեան աղայ Սարգիս մաղազան :

Լիւն՝ Բարիկեանց Վարդէլեան աղային մաղազան :

Տիարապէր՝ Պարոն Վալիմանովին մաղազան :

Լաւ՝ Պըլլաքլեան աղայ եղբայր մաղազան :

Պաղտատ՝ Լիւրիդոյ առաջին թարգման աղայ Խաչիկին տունը :

Վալորճ՝ Վալեան Կաղարեանց Վալոր աղային վաճառատունը :

Պոմպա՝ Երգի պարոնաց Լիւնուր որդւոց և ընկերաց վաճառատունը :

Սինկափոր ու Պաղաւկա՝ Երգի պարոնաց Սեթ եղբայր գրատունը :